

Az internet adó és a gyerekek

A felnőtt társadalom növekvő egyenlőtlenségei és szegénysége a gyerekek életét is meghatározzák. Az elmúlt 25 évben, és kiemelten az elmúlt 4 évben a társadalmi távolságok azokon a területeken is nőttek, ahol egyébként az országos átlag javult – mint a jövedelmek vagy az élettartam esetében. A gyerekek körében is szinte minden társadalmi távolság nőtt. Kutatásaink egyetlen olyan területet találtak, ahol az országosan gyors fejlődés nem járt az egyenlőtlenségek növekedésével, és ahol a gyerekek és fiatalok körében, ezen belül a roma gyerekek és fiatalok körében is, különösen látványosan csökkentek a hozzáférési egyenlőtlenségek. Ez a terület az internet-használat volt.

Minden új adót vagy adónövelést felzúdulás kísér. Az állam többnyire valamilyen pozitív társadalmi hozadék emlegetésével igyekszik lépését igazolni. Igaz, hogy ezek a hatások az utolsó években rendre nem jöttek be – az egykulcsos adó nem növelte a belső fogyasztást, a „chips adótól” nem lettünk egészségesebbek, és így tovább. Most azonban kísérlet sincs sem racionális magyarázatra, sem valamilyen hatásbecslésre.

Marad a puszta tény: a költségvetés egyensúlyának biztosítása érdekében az államnak plusz bevételre van szüksége. Úgy tűnik, hogy ezt egyszerűbb lett volna mondjuk „Nemzeti Együttműködési Hozzájárulás”-ként mindenkire kivetni, mint egy halmozottan negatív hatású adót kitalálni. A hatások vizsgálatánál fontos az a háttér-információ, hogy Magyarországon gyorsuló ütemben megy falura a szegénység, és különösen a gyerekszegénység. Az internetadó rossz hatásai közül csak néhány olyat említünk, amelyek a gyerekek szegénységét és kirekesztettségét közvetlenül, vagy alig néhány áttétellel érintik.

- Újabb, mesterséges akadály emelkedik a modern, információs és tudásalapú gazdaság illetve társadalom fejlődése előtt. Ráadásul ez az akadály sokkal keményebben akadályozza az alacsonyabb jövedelműeket, mint a módosabbakat. Ezzel a társadalmi különbségek újabb dimenzióban növekszenek.
- A szegénység komplex jelenségként azt is jelenti, hogy a különféle hátrányokkal élő emberek sok szolgáltatáshoz nem vagy csak nehezen juthatnak hozzá. Az elektronikus szolgáltatások (legyen az közigazgatási, gazdasági, kereskedelmi, egészségügyi, oktatási, kulturális stb.) egyre több esetben jelentenek megoldást számukra. Az internet adó ezt a folyamatot megállítja, megfordítja.
- A területi hátrányok kiküszöbölésének egyik legjobb eszköze eddig az internet fejlődése, az internet használat terjedése volt. Ezzel az intézkedéssel ez az eszköz jelentősen gyengülhet.
- Az internet adó (az eddig megismert szabályaival) nem csak a felhasználókat sújtja, hanem a szolgáltatókat is. A területi hátrány abban is jelentkezett, hogy a jórészt piaci alapon működő internet szolgáltatók számára bizonyos területek, például a távolibb kis települések, nem voltak rentábilisak. Az internet adó növeli az ilyen területeket.
- Magyarországon sok helyi mikro- és kisvállalkozás próbálta kitölteni a nagy piaci szolgáltatók által lefedetlenül hagyott területeket. Az ő működésük az internet adó bevezetésével ellehetetlenül. Ezzel nem csak a fogyasztók károsulnak, hanem munkahelyek szűnnek meg. Éppen azokon a területeken, amelyeket a

munkanélküliség egyébként is fokozottan érint, és ahol a gyerekszegénység fő oka ezért egyre inkább a munkahiány.

- A gyerekek és fiatalok számára mindezzel az iskolák és közösségi terek, e-pontok használata nehezülhet – különösen a szegényebb iskolákban és szegényebb településeken.

Az internetadó esetleges bevezetése tehát egyértelműen általában fejlődésellenes, de különösen árt a vidéknek és minden hátrányosabb helyzetű csoportnak, azon belül a gyerekek jelentős részének.